

Udin boršt je dobil ime po avstrijskemu nadvojvodi Karlu, ki je živel med leti 1564 in 1590. V zemljiškem katastru je zanj še danes v uporabi ime Vojvodin boršt, ki so ga v nemščini zapisali kot Herzogsforšt. Ob nastajanju fevdalnih gospojev v 10. stoletju ni bil dodeljen fevdalcem ampak je ostal v lasti vladarja, kot kronska zemlja. Nadvojvoda Karl je želel izboljšati gospodarjenje z gozdom. Postavil je čuvaje, ki so varovali in gojili divjad, zatirali pa zveri. Nadzorovali so tudi drvarjenje. S časoma so začeli vdirati v gozd in sekati les tudi tisti kmetje iz okoliških vasi, ki te pravice niso imeli. Zato se je cesar Leopold I. konec 17. stoletja odločil gozd prodati deželnemu glavarju Volku Engelbertu, grofu Turjaškemu. Ker Udin boršt za Turjaške ni bil donosen so v drugi polovici 18. stoletja sklenili, da ga razdelijo na parcele in jih dajo v zakup okoliškim kmetom. Uradno se je to zgodilo leta 1804. Tedaj je gozd imel 1441 parcel, ki so bile v lasti kmetov iz 32-ih vasi, kranjskega gradu Kieselstein, gospostva Brdo in Jurija Engelmana. Z zemljiško odvezo leta 1848 so kmetje postali njegovi lastniki.

V zadnjih dvesto letih se je struktura gozda zaradi košnje mahu, žetve praproti in paše živine povsem spremenila. Od prejšnjega listnatega (pretežno hrastovega) se je spremenila v iglasti gozd. V njem prevladuje odpornejši rdeči bor.

Ker smo se danes zbrali, da povemo kakšno besedo o našem Udin borštu in kakšno vlogo bi mu namenili v prihodnje bom na kratko predstavil svoje razmišljanje.

Danes so površine tako velikega in strnjene gozda v razvitem svetu in v bližini velikih mest pravi zaklad. Negujejo jih in namenjajo za rekreacijo in oddih meščanov. Menim, da bo pomembnost Udin boršta, ki jo je nekoč že imel in v zadnjih desetletjih izgubil, kmalu ponovno pridobil. Predvsem njegov južni in jugozahodni del bo s širitvijo Kranja in Naklega poleg Dobrave edina zelena oaza kamor bodo meščani zahajali na rekreacijo, kolesarjenje in se umikali pred vedno bolj »norim« svetom. Zato je prav, da v celoti ostane v sklopu krajinskega parka, Naklanci pa končno uredimo Štucelj in tematsko pot, ki bo Udin boršt približala krajanom in turistom.

Damijan Janežič

Naklo, 18. 10. 2008